

Sritis ir tikslai:

- Nuolatos reaguoja, atsisuka į pateikiamus garsus.
- Savo elgesiu atsako į garsą.

Veikla

Dabar, kai Jūsų vaikas nuolat klausosi ir reaguoja į garsą, atėjo laikas pradėti jį nuolat mokyti reaguoti į 6 Lingo garsus. Maždaug iki dviejų metų amžiaus vaikams tiriant klausą naudojama žaislinė audiometrija arba rega sustiprintas garsas. Vaikas atsisuka į garso šaltinius. Jūs galite pradėti mokyti savo vaiką taip reaguoti į Lingo 6 garsus, nes tai bus naudinga tikslesniam audiologiniam ištyrimui.

Mokymas įvairiose vaiko veiklose:

- Piramidė: Tėtis ir vaikas laiko stiebą ir nuo žiedų krūvos paduoda žiedus mamai. Pirmąjį žiedą mama laiko šalia skruosto, nosisukusi nuo tėčio bei vaiko ir ramiai laukia. Tėtis sako vieną iš Lingo garsų, mama atsisuka, parodo su pirštu į ausį ir sako: „**Aš tai girdėjau**“ bei užmauna žiedą ant stiebo. Tęskite tol, kol bus pasakyti visi 6 Lingo garsai.
- Mama ir vaikas sėdi nosisukę nuo tėčio. Ant stalo padėtas aukštas indas su vandeniu. Tėtis turi daiktus, tinkamus mesti į vandenį. Tėtis sako Lingo garsą. Kai vaikas jį išgirsta, kartu su mama atsisuka pasiimti daikto iš tėčio ir meta jį į vandenį. Taip žaidžiama, kol pasakomi visi šeši garsai.

Data	Ką Jūsų vaikas darė?

Sritis ir tikslai:

- Pradeda suprasti semantinę kategoriją „Turėjimas“.

Veikla

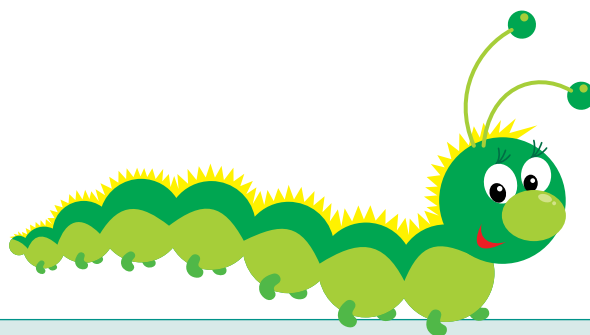
Semantinė kategorija „Turėjimas“ parodo nuosavybės teisę. Pirmiausia vaikas išreikš tai ne žodžiu, o duodamas daiktą tam asmeniui, kuriam tas daiktas priklauso arba parodydamas j tą asmenį. Šią savaitę jūsų vaikui reikia suteikti daug galimybių, kad vaikas išgirstų skirtumus, kam kas priklauso. Tai daroma naudojant -os, -io, -ės galūnes asmenų varduose (tai mamos, tėvelio, sesės) arba sakydami *mano, man* ir t.t.

Žaidimas su skalbiniais

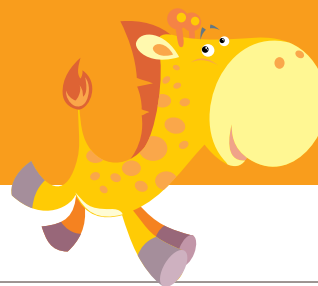
- Kai tik skalbiniai bus išskalbti ir išdžiovinti, įtraukite vaiką į veiklą – rūšiuokite skalbinius pagal tai, kam kas priklauso. Jeigu šeimos narių namuose nėra, naudokite nuotraukas iš savo turimos „Garsų knygos“. Kai jūs rūšiuojate skalbinius, laikykite kiekvieną rūbą ir sakykite: „Tai mamytės/ tėvelio“, ir kt. Jūs taip pat galite naudoti pavyzdį: „Tai mamytei/ tėveliui“, ir kt. Leiskite vaikui pačiam išsirinkti rūbą. Jeigu vaikas spontaniškai nepasako savininko vardo, modeliuokite frazę: „Tai tėveliui“, tikėdamiesi, kad vaikas pamėgdžios paskutinį frazės žodį. Paduokite kiekvieną rūbą tam žmogui, kuriam jis priklauso arba padėkite jį prie tinkančios nuotraukos. Tęskite tol, kol visi skalbiniai bus surūšiuoti. Kai randate savo rūbą, sakykite: „Tai mano“.

Namų apyvokos daiktai

- Kalbėkite apie kėdes valgio metu: „Tai tėvelio kėdė“, „Tai mano kėdė“
- Kalbėkite apie lovas ir kt.
- Kalbėkite apie paltus ir kt.
- Kalbėkite apie batus ir kt.
- Kalbėkite apie dantų šepetėlius ir kt.

Data	Ką Jūsų vaikas darė?

Sritis ir tikslai:

- Naudoja balsą reikalaudamas, kai prašo „Daugiau“ ar „Aukštyt“.

Veikla

Pirmą savaitę jūs tikrinote vaiko neverbalines pragmatiškas kategorijas, siekiant užtikrinti, ar jis pasisveikino, pareikalavo, pakomentavo ir kt. Jei tai atlikdavo, tai nenaudodamas balso arba naudodamas savo sukurtus gestus ir balso derinius. Šią savaitę jūs užtikrinsite, kad jūsų vaikas vokalizuoja, kai ko nors reikalauja. Jis greičiausiai nepasakys viso žodžio, bet turėtų bent spontaniškai vokalizuoti ir galbūt žodžiai skirsis trukmę ir naudojamais balsiais.

Neverbaliųjų prašymų ir prašymų balsu derinimas

- Naudokitės 4 savaitės pradiniu mokymu „Dar“.
- Žaiskite su vaiku žaidimą „Kukū“, naudodami nedidelį audinį, kad paslėptumėte savo veidą. Kol jūsų veidas uždengtas, ilgai tarkite garsą „a“, o kai trauksite audinį nuo veido, garsiai sakykite „kukū“. Kai trauksite audinį ir pakutensite vaiką, padarykite laimingą ir nustebusį veidą. Kartokite tai kelis kartus, kol vaikas išmoks žaidimą. Tada palaukite, kol vaikas pats „pareikalau“ jūsų padaryti tai dar kartą. Tai greičiausiai įvyks vaikui rodant pirštu į jus ar į audinį. Modeliuokite vaikui „Dar“ ir sakykite „Ar nori dar?“. Jūsų vaikas turėtų mėgdžioti paskutinį žodį „dar“. Kiekvieną kartą, kai vaikas pareikalauja pakartoti žaidimą, užtikrinkite, kad jo neverbalinis prašymas derinamas su verbaliniu prašymu balsu.
- Yra daugybė kartų, kai vaikai per dieną nori būti laikomi ant rankų ar pakelti į viršų. Kiekvieną kartą vaikas pakelia rankas neverbaliai sakydamas, kad nori būti pakeltas. Parodykite vaikui situacijas „į viršų“ ir sakykite: „Ar nori būti pakeltas į viršų?“. Vaikas turėtų mėgdžioti paskutinįjį žodį „viršų“. Kartokite tai kiekvieną kartą, kai vaikas nori būti pakeltas į viršų. Taip pat galite sukurti vaikui priežastį būti pakeltam, ant sienos aukštai kabindami paveikslėlius ar nuotraukas. Jūsų vaikas turės būti pakeltas tam, kad pasiektų paveikslėlius, nuimtų ar papasakotų apie juos.

Data	Ką Jūsų vaikas darė?

Sritis ir tikslai:

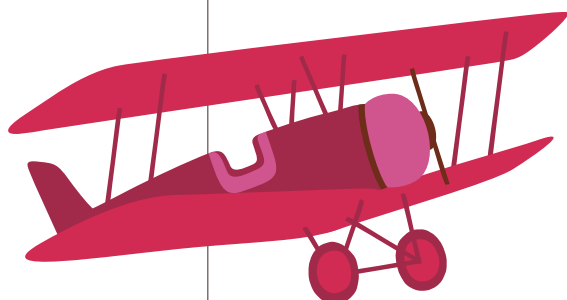
- Spontaniškai mėgdžioja dvibalsius arba mėgdžioja pareikalavus.

Veikla

Dvigarsiai yra tariami sunkiau negu balsiai ir vaikai juos ištars vėliau negu atskirus balsius.

Dvibalsis /oi/

- Įdomus būdas plėtoti garsą /oi/ – tai žaisti su lėle ar meškiuku. Žaislai nukrenta ir susižeidžia. Turėkite paruoštų tvarščių, kuriuos dėsitate ant lėlės ar meškiuko, kartokite garsą „oi“ ir frazę, „Oi! Meškiukas susižeidė, oi!“. Kiekvieną kartą meškiukui susižeidus, kalbėkite apie, ką susižeidė ir kaskart ant jo uždėkite tvarstį. Vaikams patinka tvarščiai, ir tai įdomus būdas dirbti su sudėtingu dvibalsiu.
- Dainelė „Oi, sergu sergu, negaliu, negaliu...“

Data	Ką Jūsų vaikas darė?

2. Audioverbalinės (AV) technikos ir strategijos

- Paskutiniojo išgirsto žodžio ar garso mėgdžiojimas.
- Kalbinis vapėjimas per žaidimus ir kitą veiklą.
- Kalbos plėtimas – iš neverbalinio į balsinį arba verbalinį lygį.

3. Savaitės pasaka: Peg Hall „Kieno tai uodega?“

Picture Window Books, 2003. (www.picturewindowbooks.com)

- Iš šios serijos galima pasirinkti septynias knygas. Visa informacija yra apie atitinkamo gyvūno kūno dalių parinkimą. Knyga gali būti orientuota į jauną, ikikalbinio amžiaus vaiką, naudojant gyvūnų garsus taip pat, kaip ir kiekvieno gyvūno pavadinimus. Pagrindinis šios knygos uždavinys yra sakyti ir kartoti tikslinę frazę: „Tai beždžionės uodega“, mokyti semantinę kategoriją „Turėjimas“. Kol skaitote knygą, šalia savęs galite laikyti kiekvieno gyvūno žaislą. Renkantis žaislą, leiskite vaikui atspėti, kurio gyvūno uodega jam priklauso. Prisiminkite, kad reikia sakyti frazę. Vaikas turėtų bandyti pakartoti gyvūnų pavadinimus ir galbūt kūno dalis (pavyzdžiui, šuns uodega).

4. Savaitės daina: „Augam augam“

Žodžiai: „ Augam, augam, augam, op op op! Plojam, plojam, plojam, klap klap klap! Lekiam, lekiam, lekiam, plast plast plast! Leidžiam, leidžiam, leidžiam, ant kelių šast!“

- Veiksmai: kai pasakote žodį „Augam“, pakelkite ištiestas rankas virš galvos. Kai pasakote žodį „Plojam“, ištieskite rankas į šonus ir plokite ir kiekvieną kartą, tardami „Klap“, suplokite. Kai pasakote „Ant kelių“, padėkite rankas ant savo kelių.
- Kai dainuojate ir atliekate veiksmus, skatinkite vaiką kartoti kiekvienos eilutės paskutinį dainos žodį: augam, plojam, lekiam, leidžiam, kelių.
- Tai taip pat įdomus būdas skatinti vaiką paprašyti „Dar“, kai jis norės, kad jūs padainuotumėte vėl ir vėl. Norint išlaikyti vaiko susidomėjimą, dainą galite pavaizduoti, naudojant lėlę ir meškiuką.

★ **Patarimas.** Tegul jūsų draugai ir šeimos nariai saugo laikraščius, šventinius atvirukus, atvirukus iš kelionių. Atvirukai dažnai turi aiškų vaizdą. Tad juos galite panaudoti savo „Patirties knygai“ ar „Garsų knygai“.

